

SLOVENSKÁ FEDERÁCIA ULTRAĽAĤKÉHO LIETANIA

10/03/2017

SMERNICA

č. 1/2010

Spôsobilosť leteckého personálu lietajúcich športových
zariadení

(1. vydanie)

Túto smernicu schválil Letecký úrad Slovenskej republiky

dňa ..... pod č. j.: ..... a nadobúda účinnosť dňom schválenia.

Nová úprava platná od 10/03/2017 po zapracovaní zmien

Vydala: SLOVENSKÁ FEDERÁCIA ULTRAĽAĤKÉHO LIETANIA
Letisko Boľkovce 227, 984 01 Lučenec

Zmeny

Zmeny			Zmeny		
Číslo zmeny	Dátum platnosti	Dátum zápisu a podpis	Číslo zmeny	Dátum platnosti	Dátum zápisu a podpis

Zoznam použitých skratiek

LŠZ – lietajúce športové zariadenie
SFUL – Slovenská federácia ultralightného lietania
PLS – preukaz letovej spôsobilosti
ZPLS – zvláštny preukaz letovej spôsobilosti
OTV – osvedčenie o typovom vzore
VS SFUL – Výcvikové stredisko SFUL (centrála)
PrVS SFUL – Prevádzka výcvikového strediska SFUL
VFR – letové podmienky letu za viditeľnosti zemského povrchu
CTR – riadený letový okrsok
TMA – koncová riadená oblasť
SEPL – kvalifikácia pilot jednomotorových lietadiel
PPL – kvalifikácia privátny pilot
CPL – kvalifikácia obchodný pilot
ATPL – kvalifikácia dopravný pilot
FI – kvalifikácia inštruktor lietania
TUL – kvalifikácia technik údržby lietadiel

Obsah

Hlava 1	Úvodné ustanovenie	5
Hlava 2	Preukazy spôsobilosti leteckého personálu SFUL	5
Hlava 3	Preukaz Žiak – pilot LŠZ	6
Hlava 4	Preukaz Pilot LŠZ	6
Hlava 5	Kvalifikácia inštruktor LŠZ	8
Hlava 6	Funkcia letový inšpektor LŠZ	10
Hlava 7	Funkcia hlavný letový inšpektor SFUL	10
Hlava 8	Prevádzkový technik údržby LŠZ	11
Hlava 9	Preukaz technik údržby LŠZ	11
Hlava 10	Funkcia inšpektor-technik LŠZ	12
Hlava 11	Funkcia hlavný technik SFUL	13
Hlava 12	Kvalifikácia skúšobný pilot	13
Hlava 13	Kvalifikácia pilotov LŠZ na vykonávanie aerovlekov	
Hlava 14	Kvalifikácia pilotov LŠZ na vykonávanie letov pre zoskoky parašutistov	14
Hlava 15	Kvalifikácia pilotov LŠZ na vykonávanie letov v noci	
Hlava 16	Formuláre – zoznam	
Hlava 17	Záverečné ustanovenia	
		15
		16

Hlava 1 Úvodné ustanovenie

- 1) Slovenská federácia ultraľahkého lietania (ďalej „SFUL“) vydáva na základe ustanovenia č. 3 a článku 1 ods. (1), (2) Poverenia Leteckého úradu Slovenskej republiky č. 3/2009 - P z 1. 1. 2009 v znení platného Rozhodnutia Dopravného úradu o poverení, Smernicu č. 1/2010 o overovaní spôsobilosti leteckého personálu členov SFUL (ďalej len „smernica“).
- 2) Táto smernica upravuje overovanie spôsobilosti leteckého personálu lietajúcich športových zariadení druhov letúň, vetroň, vrtuľník a vírnik (ďalej len „LŠZ“), vydávanie preukazov spôsobilosti pilot LŠZ a žiak- pilot LŠZ, technik údržby LŠZ a správu týchto preukazov a oprávnení, ako aj obmedzenia stanovené pre držiteľov týchto preukazov a oprávnení v súlade s ustanoveniami leteckých predpisov SR a v súlade so zákonom č. 143/1998 Z.z. a ďalšími dokumentami pre vykonávanie leteckých činností v Slovenskej republike. Je záväzná pre všetkých členov lietajúceho a pozemného personálu SFUL pri vykonávaní leteckej činnosti na území Slovenskej republiky.
- 3) Vydaním tejto smernice končí platnosť Smernice č. 1/1999 Slovenskej federácie ultraľahkého lietania z 31. augusta 1999.

Hlava 2 Preukazy spôsobilosti leteckého personálu SFUL

- 1) SFUL vydáva preukazy spôsobilosti a kvalifikácie pre letecký personál LŠZ
  - a) Žiak - pilot LŠZ,
  - b) pilot LŠZ,
  - c) technik údržby LŠZ
- 2) SFUL osvedčuje tieto kvalifikácie:
  - a) Inštruktor
  - b) Pilot LŠZ na vykonávanie aerovlekov/aerovleky
  - c) Pilot LŠZ na vykonávanie letov pre zoskoky parašutistov/výsadky
  - d) Pilot LŠZ na vykonávanie letov v noci
  - e) skúšobný pilot
  - f) prevádzkový technik údržby LŠZ
  - g) technik údržby LŠZ
- 3) SFUL menuje do funkcie:
  - a) letový inšpektor
  - b) inšpektor – technik
  - c) hlavný letový inšpektor
  - d) hlavný technik
  - e) poverený lekár (nar. EP a R(ES) č. 216/2008 čl. 7 ods.2 a zákona 143/1998 Z. z. § 2 pís. c)
- 4) SFUL vydáva osvedčenia o spôsobilosti prevádzkového technika údržby LŠZ pre vlastníkov alebo prevádzkovateľov LŠZ, ktorí vykonávajú údržbu svojho LŠZ sami.
- 5) Všeobecné požiadavky na vydanie a používanie preukazov spôsobilosti personálu LŠZ, alebo osvedčenia o spôsobilosti prevádzkových technikov údržby LŠZ sú
  - a) žiadateľ o vydanie preukazu spôsobilosti personálu LŠZ SFUL, musí pred vydaním preukazu spôsobilosti a počas jeho platnosti splniť stanovené odborné a zdravotné požiadavky,
  - b) žiadateľ o vydanie preukazu spôsobilosti technika údržby LŠZ a osvedčenia o spôsobilosti prevádzkového technika údržby LŠZ SFUL musí byť pri výkone odborných

- leteckých činností odborne spôsobilý vykonávať činnosti, na ktoré ho oprávňuje preukaz spôsobilosti leteckého personálu LŠZ, alebo osvedčenie o spôsobilosti prevádzkového technika údržby LŠZ,
- c) pri výkone odbornej činnosti s LŠZ je každý člen personálu LŠZ povinný mať pri sebe doklad o spôsobilosti, osobný doklad totožnosti a na požiadanie oprávnených osôb ich predložiť.

Hlava 3 Preukaz Žiak – pilot LŠZ

Žiadateľ o vydanie preukazu spôsobilosti žiak - pilot LŠZ musí splniť tieto podmienky

1. podať SFUL žiadosť o vydanie preukazu žiak-pilot LŠZ s prílohami na predpísanom formulári č.1,
2. predložiť SFUL tieto doklady
  - a) platné osvedčenie o zdravotnej spôsobilosti,
  - b) vysvedčenie o absolvovaní teoretického preskúšania pred začatím letového výcviku z teoretických vedomostí, potrebných na začatie praktického výcviku v rozsahu tejto smernice a smernice 7/2010 SFUL. (formulár č.6),
  - c) protokol z teoretického preskúšania, podpísaný inštruktorom a uchádzačom pre každé cvičenie (formulár č. 7),
  - d) písomný súhlas zákonného zástupcu neplnoletého žiaka, s vykonaním letového výcviku pilota LŠZ, overený notárom (formulár č.8)
  - e) Pred prvým samostatným letom dovŕšiť vek 15 rokov veku.
3. byť členom SFUL a mať splnené členské povinnosti

Hlava 4 Preukaz Pilot LŠZ

- 1) Žiadateľ o vydanie preukazu spôsobilosti pilot LŠZ musí splniť tieto podmienky
  - a) podať SFUL žiadosť o vydanie preukazu pilot LŠZ na predpísanom formulári (formulár č.2),
  - b) predložiť SFUL doklady
    1. osvedčenie potvrdené vedúcim prevádzky výcvikového strediska (ďalej len PrVS) SFUL o absolvovaní praktického výcviku s uvedením druhu a typu LŠZ na predpísanom formulári (formulár č.3),
    2. platný preukaz spôsobilosti žiak – pilot LŠZ,
    3. vysvedčenie o vykonaní teoretickej skúšky u hlavného letového inšpektora SFUL , alebo ním písomne povereného inšpektora podľa bodu 1.2 smernice č. 5/2009, v súlade s požiadavkami smernice č. 7/2010, (formulár č.4).
    4. protokol z praktickej skúšky pilota LŠZ od hlavného letového inšpektora, alebo ním písomne povereného inšpektora (formulár č.5),
    5. platné osvedčenie o zdravotnej spôsobilosti.
  - d) byť členom SFUL a mať splnené členské povinnosti
- 2) Osoba žiadajúca o vydanie preukazu spôsobilosti pilot LŠZ musí absolvovať teoretickú prípravu u inštruktorov LŠZ v rozsahu Smernice 5/2000 SFUL
- 3) Žiadateľ o vydanie preukazu pilota LŠZ musí vykonať pozemný a letecký výcvik vo výcvikovom stredisku SFUL (VS SFUL). VS SFUL musí zabezpečiť to, aby žiadateľ o vydanie preukazu spôsobilosti pilota LŠZ nadobudol teoretické a praktické vedomosti a zručnosti požadované pre pilota LŠZ v rozsahu podľa Smernice 5/2000 SFUL

Úroveň vedomostí a praktických zručností žiadateľa o vydanie preukazu spôsobilosti pilota LŠZ sa overí skúškami.

- 4) Žiadateľ o vydanie preukazu spôsobilosti pilot LŠZ musí
  - a) absolvovať minimálne 25 letových hodín vo výcviku podľa schválenej osnovy v niektorej z prevádzok výcvikového strediska SFUL podľa Smernice 5/2000 SFUL. Držiteľom preukazu pilot vetroňov je možné odpočítať max. 10 letových hodín z celkovej požiadavky letových hodín vo výcviku,
  - b) preukázať schopnosť vykonávať postupy a manévry opísané v bode 2.3 smernice 5/2000 ako veliteľ LŠZ a okrem toho preukázať schopnosť
    1. riadiť LŠZ v úplnom rozsahu jeho prevádzkových obmedzení,
    2. vykonávať všetky manévry uvedené v letovej príručke LŠZ plynulo a presne,
    3. prejavovať dobrý úsudok,
    4. uplatňovať letecké vedomosti,
    5. riadiť LŠZ vždy takým spôsobom, že nikdy nevznikne vážna pochybnosť o úspešnom výsledku vykonávaného postupu alebo manévru.
- 5) Ak má žiadateľ o vydanie preukazu pilot LŠZ letovú prax ako pilot iných lietadiel, alebo druhov LŠZ, hlavný letový inšpektor SFUL rozhodne o tom, do akej miery sú takto získané skúsenosti a zručnosti započítateľné do uznania kvalifikácie a stanoví v akom rozsahu môžu byť požiadavky na rozsah výcviku znížené.
- 6) Žiadateľ musí byť držiteľom platného osvedčenia zdravotnej spôsobilosti v zmysle ustanovenia hlavy 2 ods. 3 pís. e ktoré vydalo poverené zdravotnícke zariadenie, alebo, poverený lekár v súlade s nariadením EP a R(ES) č. 216/2008 čl. 7 ods.2 .
- 7) Držiteľ preukazu pilot LŠZ je oprávnený vykonať let ako veliteľ LŠZ za týchto podmienok
  - a) platný preukaz spôsobilosti pilota LŠZ,
  - b) platný preukaz zdravotnej spôsobilosti,
  - c) LŠZ, na ktorom sa let vykoná má platný preukaz letovej spôsobilosti,
  - d) lety sú vykonávané v súlade s pravidlami lietania a s obmedzeniami stanovenými pre LŠZ, na ktorom sa let vykonáva,
  - e) platné povolenie na prevádzku namontovaných vysielacích zariadení
  - f) LŠZ má schválenú letovú príručku na palube
  - g) LŠZ má vedený denník lietadla na palube
  - h) je platná zmluva o poistení za škodu spôsobenú prevádzkou LŠZ tretím osobám
  - i) platná letecká mapa 1:500 000

Držiteľ preukazu pilot LŠZ je oprávnený vykonávať predletové, medziletové a poletové kontroly na LŠZ pre vlastnú potrebu

Typové preškolenie na LŠZ rovnakého druhu sa nevyžaduje.
- 8) Vedenie zápisníka letov je dobrovoľné – nepovinné
- 9) Držiteľ preukazu pilot LŠZ nie je oprávnený vykonávať v súvislosti s preukazom pilot LŠZ žiadnu obchodnú letovú činnosť (leteckú dopravu a letecké práce).
- 10) Preukaz spôsobilosti pilot LŠZ obsahuje trvalé alebo dočasné obmedzenia
  - a) trvalé obmedzenie: pilot LŠZ má povolené vykonávať lety s LŠZ len za podmienok VFR.
  - b) dočasné obmedzenia
    1. Obmedzenie letov:
držiteľ preukazu pilot LŠZ nemôže vykonávať samostatné lety v riadených okrskoch (CTR) a koncových riadených oblastiach (TMA) pokiaľ nie je držiteľom preukazu rádiooperátora a neabsolvoval praktický výcvik a preskúšanie z letov v riadených vzdušných priestoroch a leteckej rádiovkej komunikácie s inštruktorom LŠZ v PrVS SFUL.

Ďalej držiteľ preukazu pilot LŠZ nemôže vykonávať samostatné lety v priestoroch, kde je potrebná rádiová korešpondencia, ak nie je držiteľom preukazu rádiooperátora a neabsolvoval praktický výcvik v rozsahu minimálne dva prílety s pristátím na tieto letiská a dva odlety z nich s inštruktorom LŠZ PrVS SFUL.

2. Obmedzenie prítomnosti inej osoby na palube:

Iná osoba (bez leteckej kvalifikácie) môže byť počas letu na palube LŠZ len vtedy ak veliaci pilot LŠZ získal skúsenosti aspoň z 50 hodín letu na LŠZ a z toho najmenej 10 hodín na rovnakom druhu. Požadovaný nálet kontroluje inštruktor LŠZ PrVS SFUL.

4. Dočasné obmedzenia môže zrušiť hlavný letový inšpektor SFUL na návrh inšpektora PrVS SFUL, po predložení potrebných dokladov.

- 11) Na preukaze pilota LŠZ je uvedený text: "Preukaz vydaný mimo podmienok ICAO."
- 12) Držiteľ preukazu pilot LŠZ, ktorý má nalietaných celkom menej ako 300 letových hodín a v priebehu posledných 180 dní nelietal ako veliteľ LŠZ sa musí podrobiť praktickému preskúšaniu z letovej činnosti inštruktorom v PrVS SFUL, ktorá rozhodne o tom, či môže vykonávať lety na LŠZ ako veliteľ LŠZ.
- 13) Platnosť preukazu spôsobilosti pilot LŠZ bez kvalifikácie inštruktor LŠZ je 24 mesiacov.
- 14) Predĺženie platnosti preukazu pilot LŠZ sa vykoná po úspešnom absolvovaní - praktického preskúšania, ktoré vykoná inšpektor LŠZ.
- 15) Preskúšanie za účelom predĺženia platnosti preukazu pilot LŠZ po skončení platnosti vykonáva hlavný letový inšpektor SFUL. V odôvodnenom prípade na tento úkon môže poveriť inšpektora SFUL. Rozsah preskúšania stanoví hlavný letový inšpektor podľa dĺžky doby neplatnosti preukazu. Po skončení platnosti preukazu pilot LŠZ je možné v preukaze vyznačiť jeho podmienenú platnosť na absolvovanie preskúšavacích, preškolovacích, alebo kondičných letov s vyznačením mena inšpektora LŠZ, s ktorým je možné tieto lety uskutočniť.
- 16) Držiteľom preukazu spôsobilosti PPL, CPL, ATPL (kvalifikácii SEPL, TMG, UL) je možné preukaz pilot LŠZ vydať na dobu absolvovania typového preškolenia na LŠZ s inšpektorom, alebo inštruktorom LŠZ na dobu platnosti nie dlhšie ako 90 dní.

Hlava 5 Kvalifikácia inštruktor LŠZ

- 1) Požiadavky pre priznanie kvalifikácie inštruktor LŠZ
  - a) vek držiteľa kvalifikácie inštruktor LŠZ minimálne 18 rokov,
  - b) nalietaných najmenej 200 hodín ako pilot LŠZ, z toho najmenej 100 hodín ako veliteľ LŠZ a 25 hodín ako veliteľ LŠZ pri navigačných letoch,
  - c) absolvovaný inštruktorský výcvik a predložil osvedčenie o jeho úspešnom absolvovaní, potvrdené hlavným letovým inšpektorom SFUL alebo inštruktorom LŠZ, ktorého poveril na vykonanie inštruktorského výcviku hlavný letový inšpektor SFUL,
  - d) držiteľ platného preukazu spôsobilosti PPL, CPL, ATPL s kvalifikáciou letový inštruktor (FI) (kvalifikácii SEPL, TMG, UL) musí absolvovať typové preškolenie na LŠZ a skrátený inštruktorský výcvik u povereného inšpektora LŠZ v PrVS SFUL, rozsah skráteného inštruktorského výcviku stanoví hlavný letový inšpektor,
  - e) po ukončení výcviku absolvovať teoretické a praktické preskúšanie u hlavného letového inšpektora SFUL alebo nim povereného inšpektora.
  - f) Je riadnym členom SFUL a má za predošlé dva roky a bežný rok splnené členské povinnosti
- 2) Žiadateľ o získanie kvalifikácie inštruktor LŠZ musí absolvovať teoretický kurz v PrVS SFUL osvedčenej pre výcvik inštruktorov LŠZ v rozsahu podľa Smernice 5/2000 SFUL

- a) spôsoby vyučovania, filozofia výcviku,
  - b) posudzovanie výkonnosti žiaka, hodnotenie a preskúšavanie žiaka,
  - c) ľudský faktor – všeobecné poznatky,
  - d) výcvikový program a plánovanie výuky
    1. metodika výuky teórie a spôsob odovzdávania skúseností prostredníctvom pozemných príprav,
    2. používanie výcvikových pomôcok,
    3. rozbor a oprava chýb žiaka – pilota LŠZ,
    4. ľudská výkonnosť a jej obmedzenie z hľadiska letového výcviku,
    5. riziká súvisiace so simulovaním porúch systémov a závad na LŠZ,
- 3) Žiadateľ o získanie kvalifikácie inštruktor LŠZ sa musí podrobiť inštruktorskému letovému výcviku v rozsahu Smernice 5/2000 SFUL v PrVS SFUL osvedčenej pre výcvik inštruktorov LŠZ s dôrazom na
- a) výuku o spôsoboch letového výcviku na LŠZ, zahrňujúca praktické predvádzanie, výukové prvky, rozpoznanie a opravy možných chýb žiakov – pilotov LŠZ,
  - b) prax v technike výcviku vo všetkých letových manévroch a postupoch, ktoré sa cvičia v letovom výcviku žiaka – pilota LŠZ, v navigačných letoch, v leteckej rádiovej komunikácii a v príletoch na medzinárodné letiská.
- 4) Práva povinnosti inštruktora LŠZ
- a) v prevádzke výcvikového strediska SFUL vykonávať teoretický a praktický letový výcvik s leteckým personálom LŠZ,
  - b) mať dohľad nad samostatnými letmi,
  - c) v PrVS SFUL vykonávať preskúšavacie lety leteckého personálu LŠZ vo výcviku vrátane preskúšania pred prvým samostatným letom, ak má na to príslušné poverenie,
  - d) v PrVS SFUL vykonávať výcvik letov v riadených vzdušných priestoroch s leteckým personálom LŠZ = s obmedzením, kontrolovať ich rádiovú korešpondenciu a podávať SFUL návrhy na odňatie tohto obmedzenia,
  - e) v PrVS SFUL vykonávať výcvik letov na riadené letiská s leteckým personálom LŠZ s obmedzením a podávať SFUL návrh na odňatie tohto obmedzenia,
  - f) v PrVS SFUL overovať nálet a potrebné skúsenosti pilotov LŠZ pre odňatie obmedzenia,
  - g) v PrVS SFUL vykonávať kondičné lety s pilotmi LŠZ na zdokonalenie techniky pilotáže, nácviku núdzových postupov za letu, leteckej navigácie, preškolenia na iné typy LŠZ,
  - h) v PrVS SFUL vykonávať preskúšavacie lety a lety za účelom kontroly techniky pilotáže pilotov LŠZ,
  - i) v PrVS SFUL osvedčených pre výcvik inštruktorov LŠZ vykonávať teoretický a praktický inštruktorský letový výcvik s pilotmi LŠZ, ak absolvoval aspoň 100 hodín výcviku žiakov – pilotov LŠZ ako inštruktor,
  - j) kvalifikáciu inštruktor LŠZ je možné použiť len v podmienkach niektorej PrVS SFUL v ktorej je inštruktor zaradený.
- 5) Platnosť preukazu spôsobilosti pilot LŠZ s kvalifikáciou inštruktor LŠZ
- a) platnosť preukazu spôsobilosti pilot LŠZ s kvalifikáciou inštruktor LŠZ je 12 mesiacov,
  - b) predĺženie platnosti preukazu je podmienené úspešným absolvovaním teoretického preskúšania hlavným letovým inšpektorom SFUL v rámci pravidelného ročného školenia a praktického preskúšania,
  - c) školenie organizuje hlavný letový inšpektor

Inštruktorov do funkcie menuje a z funkcie odvoláva prezident SFUL na návrh hlavného letového inšpektora po prejednaní vo Výkonnej rade SFUL.

Hlava 6

Funkcia letový inšpektor LŠZ

- 1) Požiadavky pre priznanie funkcie letový inšpektor LŠZ
  - a) vek minimálne 20 rokov,
  - b) najmenej 600 nalietaných hodín,
  - c) držiteľ preukazu spôsobilosti pilot LŠZ s kvalifikáciou „inštruktor“ s náletom aspoň 100 hodín ako inštruktor vo výcviku,
  - d) preukázanie predpísaných teoretických znalostí a praktických skúsenosti u hlavného letového inšpektora SFUL skúškou.

- 2) Oprávnenia a povinnosti letového inšpektora LŠZ
  - a) všetky oprávnenia letového inšpektora, letový inšpektor je povinný vykonávať kontrolnú činnosť leteckého personálu SFUL v rozsahu platných smerníc. O každej kontrole je povinný spracovať zápisnicu a podať ju hlavnému letovému inšpektorovi SFUL,
  - b) na základe písomného poverenia, ktoré vydal hlavný letový inšpektor SFUL
    1. vykonávať periodické preskúšavania inštruktorov LŠZ v PrVS,
    2. vykonávať inštruktorský letecký výcvik v PrVS.

- 3) Platnosť oprávnenia inšpektor LŠZ je 12 mesiacov.

- 4) Predĺženie platnosti oprávnenia inšpektor LŠZ je možné po úspešnom absolvovaní teoretického a praktického preskúšania u hlavného letového inšpektora SFUL.

- 5) Letových inšpektorov SFUL menuje a odvoláva prezident SFUL na návrh hlavného letového inšpektora SFUL po prejednaní menovania alebo odvolania na Výkonnej rade SFUL

Hlava 7

Funkcia hlavný letový inšpektor SFUL

- 1) Požiadavky na hlavného letového inšpektora
  - a) vek minimálne 21 rokov
  - b) nálet minimálne 800 hodín ako veliteľ lietadla
  - c) výkon funkcie letový inšpektor minimálne 2 roky
  - d) preukázanie teoretických znalostí, praktických skúseností a administratívnych schopností súvisiacich s letovou prevádzkou lietadiel
  - e) je riadnym členom SFUL a na dva predošlé roky a bežný kalendárny rok má splnené členské povinnosti

- 2) Oprávnenia hlavného letového inšpektora
  - a) všetky oprávnenia inšpektora a inšpektora
  - b) vykonáva teoretické a praktické preskúšania pilotov, inštruktorov a inšpektorov LŠZ pri kvalifikačných a periodických skúškach
  - c) kontrolovať odbornú úroveň činnosti leteckého personálu
  - d) vykonávať neplánované teoretické a praktické preskúšania leteckého personálu na všetkých kvalifikačných stupňoch
  - e) organizovať kvalifikačné kurzy a školenia leteckého personálu
  - f) organizovať periodické školenia leteckého personálu
  - g) zhromažďovať a overovať dokumentáciu o preukazovaní spôsobilosti, ako podklad pre vydanie preukazov spôsobilosti a kvalifikácií leteckého personálu kanceláriou SFUL
  - h) viesť evidenciu preukazov a kvalifikácií spôsobilosti leteckého personálu.

Hlavný letový inšpektor zodpovedá za odbornú úroveň činnosti leteckého personálu.

Hlavného letového inšpektora do funkcie menuje a z funkcie odvoláva prezident SFUL na návrh Výkonnej rady SFUL.

Hlava 8

Prevádzkový technik údržby LŠZ

SFUL vydáva osvedčenia o spôsobilosti prevádzkového technika údržby LŠZ pre vlastníkov alebo prevádzkovateľov LŠZ, ktorí si vykonávajú údržbu svojho LŠZ sami po absolvovaní školenia a preskúšaní z týchto predmetov

- a) konštrukcia LŠZ,
- b) draky LŠZ, ich údržba a opravy,
- c) systémy LŠZ, ich údržba a opravy,
- d) pohony LŠZ, ich údržba a opravy
- e) administratívna agenda o údržbe a opravách LŠZ.

Školenie a preskúšavanie a osvedčovanie prevádzkových technikov údržby LŠZ pre vlastníkov alebo prevádzkovateľov LŠZ organizuje hlavný technik SFUL.

Hlava 9

Preukaz technik údržby LŠZ

- 1) Požiadavky
  - a) vek minimálne 19 rokov
  - b) preukázateľné skúsenosti s prevádzkou a údržbou LŠZ (vyhodnotí hlavný technik)
  - c) minimálne dva roky praxe v prevádzke a údržbe LŠZ, alebo byť držiteľom kvalifikácie TUL vydanej Dopravným úradom.
  - d) schopnosť vykonať podrobnú technickú prehliadku LŠZ a na jej základe posúdiť letuschopnosť LŠZ a niesť zodpovednosť za svoje rozhodnutie
  - e) preukázať ovládanie administratívy podmieňujúcej zachovanie trvalej letovej spôsobilosti LŠZ
  - f) absolvuje predpísané teoretické a praktické školenie a uspeje v záverečných testoch
- 2) Oprávnenia:

Kontrolovať a posudzovať technický stav LŠZ, hodnotiť technickú spôsobilosť LŠZ po ukončení stavby, po údržbe v rozsahu nad 100 hodín a opravách v rozsahu podľa schválenej príručky o údržbe a opravách

Hlava 10

Funkcia inšpektor – technik LŠZ

- 1) Požiadavky na priznanie funkcie inšpektor-technik LŠZ
  - a) vek minimálne 21 rokov
  - b) akceptovateľné skúsenosti so stavbou a prevádzkou LŠZ (posudzuje hlavný technik)
  - c) vlastnoručne postavené minimálne jedno LŠZ, ktoré následne preukázalo spôsobilosť, bolo mu vydané PLS a bolo uvoľnené do letovej prevádzky, alebo pri výkone funkcie úspešne dozoroval minimálne štyri stavby LŠZ, ktoré boli ukončené a uvoľnené do prevádzky
  - d) preukáže schopnosti zamerať sa na dôležité skutočnosti vie ich vyhodnotiť a prejaví dostatočnú mieru tolerancie k veciam menej dôležitým
  - e) je schopný vykonať podrobnú technickú prehliadku LŠZ a na základe jej výsledku maximálne zodpovedne podpísať príslušný protokol
  - f) rozumie svojej práci a preberá za ňu plnú zodpovednosť
  - g) absolvoval a uspel v záverečnom teste školenia inšpektorov technikov
  - h) je riadnym členom SFUL a svoje členské povinnosti má na bežný kalendárny rok splnené
  - i) preukáže ovládanie administratívy podmieňujúcej zachovanie trvalej letovej spôsobilosti LŠZ.

Inšpektorov technikov menuje do funkcie a odvoláva z funkcie prezident SFUL na návrh hlavného technika SFUL, po prejednaní vo Výkonnej rade SFUL.

Funkcia inšpektor technik LŠZ je menovaná na dobu 24 mesiacov. Predĺženie platnosti je možné po úspešnom absolvovaní každoročného teoretického a praktického školenia, ktoré poriada SFUL 1x za 12 mesiacov.

Funkcia inšpektor-technik LŠZ sa zapisuje do preukazu technik údržby LŠZ.

- 2) Oprávnenia a povinnosti inšpektora – technika
  - a) výkon odborného dozoru generálnych opráv a prestavieb LŠZ
  - b) výkon odborného dozoru stavieb LŠZ vybraných druhov podľa pridelenia hlavným technikom
  - c) overovanie spôsobilosti LŠZ vybraných druhov v prevádzke
  - d) výkon technického dozoru prevádzky LŠZ vybraných druhov na podujatiach
  - e) v odôvodnených prípadoch zadržanie preukazu letovej spôsobilosti LŠZ vybraných druhov

Hlava 11

Funkcia hlavný technik SFUL

- 1) Požiadavky
  - a) vek minimálne 21 rokov
  - b) minimálne 3 roky praxe ako inšpektor technik, alebo minimálne 5 rokov praxe ako technik údržby lietadiel resp. LŠZ
  - c) preukázanie teoretických znalostí, praktických skúseností a administratívnych schopností súvisiacich so stavbou a prevádzkou lietadiel resp. LŠZ
  - d) je riadnym členom SFUL a na dva predošlé a bežný kalendárny rok má splnené členské povinnosti
- 2) Oprávnenia
  - a) všetky oprávnenia technika údržby LŠZ a inšpektora-technika LŠZ
  - b) vykonávať teoretické a praktické preskúšania technického personálu pri kvalifikačných a periodických skúškach
  - c) kontrolovať odbornú úroveň technického personálu a technickú spôsobilosť LŠZ v prevádzke pri neplánovaných kontrolách
  - d) organizovať kvalifikačné kurzy a periodické školenia technického personálu
  - e) prideľovať a odnímať odborný dozor nad stavbou LŠZ v osobe inšpektora – technika a kontrolovať činnosti zhotoviteľa a inšpektora – technika počas trvania stavby
  - f) zhromažďovať a overovať dokumentáciu o preukazovaní a zachovaní letovej spôsobilosti LŠZ
  - g) vydávať technickú dokumentáciu LŠZ a predlžovať jej platnosť
  - h) viesť evidenciu LŠZ

Hlavný technik zodpovedá za technickú úroveň LŠZ v prevádzke.

Hlavného technika do funkcie menuje a z funkcie odvoláva prezident SFUL na návrh Výkonnej rady SFUL.

Hlava 12

Kvalifikácia skúšobný pilot

- 1) Požiadavky na získanie kvalifikácie skúšobný pilot :
  - a) vek najmenej 18 rokov
  - b) platný preukaz spôsobilosti pilota LŠZ
  - c) celkový nálet minimálne 1000 hodín ako veliaci pilot overený hlavným letovým inšpektorom
  - d) absolvovať výcvik podľa výcvikovej osnovy
  - e) prakticky preukázať administratívne schopnosti
  - f) absolvovať záverečné praktické preskúšanie hlavným letovým inšpektorom, alebo ním písomne povereným inšpektorom

Oprávnenia: Vykonávať všetky skúšobné lety a zálety.

Hlava 13

Kvalifikácia pilotov LŠZ na vykonávanie aerovlekov

- 1) Požiadavky na získanie kvalifikácie pilot LŠZ pre aerovleky
  - a) vek najmenej 18 rokov,
  - b) platný preukaz spôsobilosti pilota LŠZ, s oprávnením vykonávať funkciu veliteľa LŠZ, s príslušnými kvalifikáciami pre LŠZ, pre ktoré bude kvalifikáciu na vykonávanie aerovlekov využívať,
  - c) preukázať úroveň teoretických znalostí predpísaných na získanie kvalifikácie na vykonávanie aerovlekov aspoň v týchto oblastiach
    1. spôsob vykonania vzletu v aerovleku,
    2. stúpanie a klesanie s vetroňom vo vleku,
    3. vypnutie, klesanie a spôsob odhodenia lana,
    4. zvláštne prípady za letu,
    5. predpisy pre ťahanie vetroňov a lietanie v skupine.
  - d) žiadateľ o vydanie kvalifikácie na vykonávanie aerovlekov musí mať nalietaných najmenej 100 letových hodín, z ktorých musí byť vo funkcii veliteľa LŠZ aspoň 50 hodín, 20 letových hodín na type, na ktorom bude vykonávať aerovleky, z ktorých musí byť najmenej 10 hodín vo funkcii veliteľa LŠZ.
- 2) Praktický výcvik pilotov LŠZ na vykonávanie aerovlekov vykonáva v kurzoch letového výcviku v PrVS SFUL hlavný letový inšpektor SFUL, alebo ním písomne poverený letový inšpektor s kvalifikáciou na vykonávanie aerovlekov, ktorý má nalietaných aspoň 10 letových hodín ako vlekár a najmenej 7 aerovlekov, vrátane skúšky zručnosti na získanie kvalifikácie. Počas letového výcviku musí byť veliteľom vetroňa držiteľ preukazu spôsobilosti pilot vetroňov s kvalifikáciou letového inštruktora a oprávnením na daný typ vetroňa.
- 3) Letové posádky LŠZ počas letového výcviku musia byť vybavené padákmi, ak sú LŠZ na použitie padákov prispôsobené.
- 4) Pilot LŠZ na vykonávanie aerovlekov musí vykonať teoretickú skúšku u hlavného letového inšpektora SFUL z predmetov
  - a) aerovleková prevádzka,
  - b) metodika leteckého výcviku – aerovleky,
  - c) letová príručka vlečného LŠZ,
  - d) letové príručky vetroňov - letové obmedzenia,
  - e) aerodynamika a mechanika letu - vplyv vleku na letové vlastnosti a výkony LŠZ počas aerovleku.
- 5) Praktická letová skúška na získanie kvalifikácie pilot LŠZ pre aerovleky sa vykonáva po úspešnom vykonaní teoretickej skúšky. Praktická skúška sa vykonáva pod dozorom hlavného letového inšpektora SFUL, ktorý vyplní protokol z praktickej skúšky a spolu so žiadosťou o zapísanie kvalifikácie „aerovleky“ a preukazom spôsobilosti pilot LŠZ žiadateľa postúpi SFUL. Na základe týchto dokumentov vydá SFUL žiadateľovi preukaz spôsobilosti v ktorom bude kvalifikácia pilota LŠZ pre aerovleky zapísaná.
- 6) Veliteľom vetroňa počas praktickej skúšky musí byť držiteľ preukazu spôsobilosti pilot vetroňov s kvalifikáciou letového inštruktora a oprávnením na daný typ vetroňa.
- 7) Držiteľ kvalifikácie na vykonávanie aerovlekov je oprávnený vykonávať:
  - a) aerovleky vetroňov,

- b) aerovleky transparentov, ak takýto aerovlek nie je leteckou prácou v zmysle § 44 zákona č. 143/1998 Z.z..

Hlava 14

Kvalifikácia pilotov LŠZ na vykonávanie letov pre zoskoky parašutistov

- 1) Požiadavky na získanie kvalifikácie pilotov LŠZ na vykonávanie letov pre zoskoky parašutistov
  - a) vek najmenej 18 rokov
  - b) platný preukaz spôsobilosti pilota LŠZ, s oprávnením vykonávať funkciu veliteľa LŠZ s príslušnými kvalifikáciami pre LŠZ, pre ktoré sa bude kvalifikácia na vykonávanie výsadkov využívať,
  - c) preukázať úroveň teoretických znalostí predpísaných na získanie kvalifikácie na vykonávanie výsadkov aspoň v tomto rozsahu
    1. technické vybavenie výsadkových lietadiel,
    2. spôsob vykonania výsadkového letu,
    3. určenie bodu výskoku,
    4. povinnosti pilota vysadzovača,
    5. zvláštne prípady za letu,
    6. signály pri výsadbách.
- 2) Držiteľ preukazu spôsobilosti pilota LŠZ žiadajúci o vydanie kvalifikácie na vykonávanie výsadkov musí mať nalietané najmenej 200 letových hodín na LŠZ, z ktorých musí byť vo funkcii veliteľa LŠZ najmenej 100 hodín.
- 3) Držiteľ preukazu spôsobilosti pilota LŠZ s pohyblivou nosnou plochou, žiadajúci o vydanie kvalifikácie na vykonávanie výsadkov, musí mať nalietané najmenej 200 letových hodín na týchto typoch, z ktorých musí byť vo funkcii veliteľa LŠZ týchto typov aspoň 100 hodín a 10 letových hodín na type, na ktorom bude vykonávať výsadky a z nich musí byť najmenej 5 hodín vo funkcii veliteľa LŠZ s pohyblivou nosnou plochou.
- 4) Praktický výcvik pilotov LŠZ na vykonávanie letov pre zoskoky parašutistov v PrVS SFUL, vykonáva hlavný letový inšpektor SFUL, alebo ním písomne poverený letový inšpektor s kvalifikáciou na vykonávanie výsadkov a má nalietané najmenej 10 letových hodín ako veliteľ LŠZ počas letov pre potreby zoskokov parašutistov, vrátane skúšky zručnosti na získanie kvalifikácie.
- 5) Pilot LŠZ počas letového výcviku musia byť vybavené padákmi, ak sú LŠZ na použitie padákov prispôsobené.
- 6) Teoretická skúška pilotov LŠZ pre zoskoky parašutistov sa vykoná z predmetov
  - a) výsadkové lety,
  - b) smernica pre vykonávanie zoskokov,
  - c) bezpečnostné prístroje,
  - d) metodika leteckého výcviku – výsadky.

Hlava 15

Kvalifikácia pilotov LŠZ na vykonávanie letov v noci

- 1) Požiadavky na získanie kvalifikácie pilot LŠZ pre lety v noci
  - a) vek najmenej 18 rokov,
  - b) platný preukaz spôsobilosti pilota LŠZ, s oprávnením vykonávať funkciu veliteľa LŠZ, s príslušnými kvalifikáciami pre LŠZ, pre ktoré bude kvalifikáciu na vykonávanie letov v noci využívať,
  - c) žiadateľ o vydanie kvalifikácie na vykonávanie letov v noci musí mať nalietaných najmenej 300 letových hodín na LŠZ, z ktorých musí byť vo funkcii veliteľa LŠZ aspoň

200 hodín, 50 letových hodín na LŠZ, na ktorom bude vykonávať lety v noci, z ktorých musí byť najmenej 10 hodín vo funkcii veliteľa LŠZ.

- d) Praktický výcvik pilotov LŠZ na vykonávanie nočných letov sa vykonáva v kurzoch letového výcviku v PrVS SFUL. Zodpovedný za organizovanie kurzu letového výcviku je hlavný letový inšpektor SFUL, alebo ním písomne poverený letový inšpektor s kvalifikáciou na vykonávanie nočných letov.

Hlava 16 FORMULÁRE - Zoznam

Formulár č. 1	Žiadosť o vydanie preukazu „Žiak pilot LŠZ“
Formulár č. 2	Žiadosť o vydanie (predĺženie) preukazu „Pilot LŠZ“
Formulár č. 3	Osvedčenie o absolvovaní praktického výcviku
Formulár č. 4	Vysvedčenie o vykonaní teoretickej skúšky
Formulár č. 5	Protokol z praktickej skúšky pilota LŠZ
Formulár č. 6	Vysvedčenie o teoretickom preskúšaní pred začiatkom výcviku
Formulár č. 7	Protokol z teoretického školenia pred začiatkom výcviku
Formulár č. 8	Písomný súhlas zákonného zástupcu nepĺnoletého s vykonaním výcviku
Formulár č. 27	Vzor preukazu žiak-pilot LŠZ
Formulár č. 28	Vzor preukazu pilot LŠZ
Formulár č. 29	Vzor preukazu technik údržby LŠZ

Hlava 17 ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

- 1) Táto smernica je upravená a platná v rozsahu platného Poverenia Dopravného úradu
- 2) Výnimky z tejto smernice v jednotlivých odôvodnených prípadoch môže povoliť Dopravný úrad na základe podanej žiadosti.
- 3) Táto smernica nadobúda účinnosť dňom schválenia Dopravným úradom
- 4) Nadobudnutím účinnosti tejto smernice stráca účinnosť Smernica č. 1/1999 SFUL z 31. 8. 1999.